

UTSTILLING TERJE ABUSDAL

"The Darkness and Deep"

4.feb-11.april 2021

Vi har invitert fotograf og kunstner Terje Abusdal til å skape en utstilling spesielt for vårt samarbeid.

Klikk på link for å se streaming fra åpningen.

I møtet med Marion Palmers "Bare kirka stod igjen" ble han nysgjerrig på hvordan vår immaterielle kulturarv også led tap i ødeleggelsen av Finnmark. Gjennom research og samtaler våren 2020 utviklet utstillingens tematikk seg. I utstillingen bruker han fotografi, installasjon, teknologi, arkivmaterialer til å utforske spor av sjøsamisk tilstedeværelse og språk i dag.

«THE DARKNESS AND DEEP» - TERJE ABUSDAL

Utstillingen «The Darkness and Deep» er spesielt utviklet av Terje Abusdal for Gjenreisningsmuseet. Invitasjonen til kunstneren baserte seg på en interesse for hans tidligere arbeider med Finnmarks krigshistorie. Tematikken endret seg på et tidspunkt fra å være en historie om flukt og krig til en historie om den sjøsamiske tilstedeværelsen, eller fravær av tilstedeværelse i Hammerfest og Kvalsund. Forfatteren Marion Palmer og hennes bok «Bare kirka stod igjen» ble en

Postet av Maria Stephansen

kilde for ham, og deltar med bidrag til utstillingen. Abusdals arbeid har

beveget seg fra å behandle de materielle tapene, til hvordan det uttalt har påvirket vår kultur; gjennom tapene av identitet og immateriell tradisjon, og den endelige fornorskningen av de sjøsamiske områdene i Vest-Finnmark.

Denne utstillingen og Abusdals perspektiv kan sees i kontekst av Gjenreisningsmuseets påbegynte arbeid med å utforske sjøsamisk identitet og tilstedeværelse i samtiden. Hammerfest sentrum er av tidlige kilder omtalt som et gammelt sjøsamisk fiskevær, men det har preget lite av fortellingene om byen etter 1800-tallet. I den nye Hammerfest kommune står den sjøsamiske identiteten sterkere. Vi er likevel preget av fordommer og motstand mot å anerkjenne denne kulturelle arven, spesielt i byen Hammerfest. Mange av oss har en familiehistorie som gjør oss til samiske. Men gjennom fornorskningen har båndet blitt brutt. Vi kjenner til vår samiske identitet, men i mangel på språk og tradisjoner føler vi oss fremmedgjorte. Derfor er arbeidet som gjøres med å undersøke språket og ta vare på det viktig. Stedsnavn og dialektord er tilstede i vårt språk i dag, men kjenner vi opprinnelsen?

Våren 2020 besøkte Abusdal Gjenreisningsmuseet for å jobbe med vårt arkiv og bli kjent med området. Han kom for å møte mennesker som kunne gi ham personlige perspektiver og større innsikt i den komplekse historien til kystområdene. Som i andre prosjekter jobber Abusdal også nå med utgangspunkt i arkivmateriale som sammenstilles med egne fotografier. Nye betydninger oppstår når man tar bildene ut av sin opprinnelige sammenheng og setter dem inn i et større narrativ. Bildene som presenteres er tatt på ulike reiser i Finnmark i årene 2017-2020, men er spesielt utvalgt for utstillingen på Gjenreisningsmuseet og med fornorskningen som tematikk.

Formålet med utstillingen er å skape et rom der vi kan reflektere over den sjøsamiske identiteten i etterkrigstidens Kvalsund og Hammerfest. Gjenreisningsarkitektur og språk er to særlig viktige elementer knyttet til fornorskningen og den påfølgende forståelse (og i noen tilfeller fornektelse) av vår sjøsamiske arv. Å tilnærme oss historien gjennom estetiske erfaringer oppleves som svært forskjellig fra de upersonlige fortellingene til akademiske historikere; det gir muligheten for intime, eller perspektivendrende, møter med rester av hva som har vært. I kunst kan vi oppleve at fortiden fortsatt er til stede.

Gjenreisningsmuseet vil gjennom ulike aktiviteter og utstillinger i årene fremover søke å undersøke betydningen av sjøsamisk tilstedeværelse og kultur i vår nye storkommune.

Terje Abusdal ønsker å takke alle som har bidratt til prosjektet gjennom samtaler og innsikt, spesielt Marion Palmer, Maria Stephansen, André Larsen, Annie Leonore Henriksen, Eilif Moan, Rakel Solvang, June Cecile Pedersen og Dagrund M. Sarak Sara.

Takk til Norsk Kulturråd, Fritt Ord, Norsk Fotografisk Fond, Regionale prosjektmidler for visuell kunst for støtte til utstillingen.

